

Veertien emmers onder het lekkende dak

Aelbrechtskolk 12

Het pand aan Aelbrechtskolk 12 moet omstreeks 1580 gebouwd zijn. Het pand is in de loop van de jaren voor nogal wat verschillende doeleinden gebruikt. Delfshaven was de haven van de stad Delft en werd door de moederstad bestuurd. In 1587 werd het ambt van stadsrentmeester, wachtmeester of conciërge ingesteld. Dat was een duizendpoot, want hij moest toezicht houden op het bouwen en de havenwerken, de stadsgelden beheren, schutters aanstellen en een heel stel andere taken verrichten. In 1709 werd zijn titel Stadskastelein, al had zijn werk niets met drank te maken.

In 1725 benoemde de regering van Delft voor Delfshaven het College van Commissarissen van de Wet: een viertal personen uit de meest gegoede en vreedzaamste burgers van Delfshaven. Zij regelden veel zaken in Delfshaven. De

stadskastelein werd hun secretaris.

Op oude prenten uit 1646 en 1677 is te zien dat het raadhuis in het midden van de voorgevel een rijk versierde puntgevel had, bekroond door een staande leeuw die het wapenschild van Delft vasthield. Rond 1757 had het raadhuis ook een klok. Als de bode van Delfshaven een officiële mededeling voorlas, deed hij dat staande voor het raadhuis met de woorden: 'Aldus gepubliceert na het luiden van de klokke van het raadhuis.'

Volgens Delfshavens geschiedschrijver F.J. Kleijn werd het raadhuis in 1791 en '92 'gerestaureerd en uitwendig zeer veranderd.' Blijkbaar was de puntgevel omstreeks de achttiende eeuw vervangen door een fraaije tuitgevel. Die werd 'tot aan de goot afgebroken, en daarvoor eene houten lijst aangebracht; de ramen en de deuren werden naar den toen bestaanden smaak

veranderd, en de voorgevel bepleisterd. Het geheel kreeg door deze verandering het aanzien van een [heerenhuis](#).'

Aan het begin van de Franse tijd verklaarde Delfshaven zich onafhankelijk van Delft. Er werd een 'provisioneelen' raad ingesteld die in het raadhuis vergaderde. Tussen 1811 en 1886 had Delfshaven zeven burgemeesters: Kruijff, Gijsing, Van der Hilst, Bruyn, Rösener Manz, Van Duyk en Van Citters.

Na de vereniging van Delfshaven en Rotterdam op 30 januari 1886 was het gebouw niet meer nodig als raadhuis. Daarom besloot de gemeenteraad van Rotterdam om een gedeelte van de begane grond te gebruiken als politiebureau. Dat is lang zo gebleven. In de tuin van het politiebureau, aan het [Achterwater](#), is in de oorlog van 1940-1945 een zware betonnen bunker gebouwd. Die stond er zeker twintig jaar na de oorlog nog steeds, want hoe sloop je even zo'n zwaar blok. Op 27 juni 1944 verhuisde het politiebureau

Na de oorlog is het raadhuis ook nog gebruikt door padvinders en jarenlang door de firma Degens, die in specerijen en bakkerijgrondstoffen handelde. Het pand verkeerde toen in zeer slechte staat. Begin 1961 stonden maar liefst veertien emmers onder het lekkende dak. Op 30 november 1961 stelde B&W voor om het voormalige

raadhuis aan te kopen en te restaureren. Maar er zou nog heel wat water door de Maas stromen eer het zover was.

Na een jarenlange restauratie kon het voormalige raadhuis op 25 november 1971 worden geopend. Het jaar daarop werd daar de tentoonstelling 'Delfshaven, vroeger, nu en in de toekomst' geopend. Deze was georganiseerd door het Wijkcomité Delfshaven, een voorloper van [Bewonersorganisatie Delfshaven/Schiemond](#). De tentoonstelling bevatte plannen ter verfraaiing van de wijk, onder meer een maquette van een speelplek op het [Kapelplein](#), naar een ontwerp van wijkbewoner J.H. de Looper.

Het raadhuis heeft ook nog onderdak geboden aan de [Atlas van Stolk](#), een prachtige verzameling eeuwenoude prenten die betrekking hebben op de Nederlandse geschiedenis. Toch was dat geen succes, al waren de prenten nog zo mooi. De Atlas bevindt zich nu in de Gemeentebibliotheek.

Het [Bureau Oudheidkundig Onderzoek](#) van Gemeentewerken Rotterdam, kortweg BOOR, zat ook een tijdje in het oude raadhuis. Tot september 1995 werden hier bodemvondsten schoongemaakt, opgemeten, getekend en beschreven.

In juni 1995 werd in het ene deel van het gebouw een café-restaurant geopend en in het andere deel werd hard gewerkt om er een bierbrouwerij te vestigen, zodat daar een eigen biersoort kon worden gebrouwen. Begin mei 1996 werd [Stadsbrouwerij De Pelgrim](#) officieel geopend.

